

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, declarat de avocatul Alexandru Zmeu, în privința inculpatului

Berdeu Sergiu Sergiu, născut la 09 februarie 1984, originar și locuitor al mun. Chișinău, str. Caucazului 20, ap.45, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 06.01.2015 – 18.12.2015,
instanța de apel: 14.01.2016 – 03.03.2016,
instanța de recurs: 19.05.2016 – 13.07.2016.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 18 decembrie 2015, Berdeu Sergiu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal, *pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

2. Instanța de fond a constatat, că Berdeu Sergiu, se învinuiește în aceea, că exercitând funcția de polițist – șofer al Batalionului de Reacționare Operativă a Direcției de poliție mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere și acționând cu titlu oficial, reprezentând Ministerul Afacerilor Interne, la 25 august 2013, aproximativ orele 18.00, aflându-se în incinta sectorului de poliție nr. 4 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, al Direcției Poliție, mun. Chișinău, cu sediul în mun. Chișinău, str. Romană, 19/1, depășindu-și atribuțiile de serviciu, fără careva temeieri legale, acționând intenționat, i-a aplicat lui Franțuz I. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, manifestate prin echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng,

excoriație la nivelul piciorului drept, astfel fiind învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal.

Instanța de judecată a statuat, că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nu a fost dovedită în ședința de judecată și inculpatul urmează a fi achitat.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, exercitând funcția de polițist-șofer al Batalionului de Reacționare Operativă a Direcției de poliție mun. Chișinău, la 25 august 2013 a primit informația 902, precum că pe bd. Gr. Vieru, 22/10, inspectorul de sector Gurău V. solicită ajutorul echipajului de poliție. La fața locului, pe adresa indicată, au depistat inspectorul de sector și o persoană de gen masculin în stare de ebrietate vizibilă, agresivă, care s-a dovedit a fi Franțuz I., opunând rezistență fizică, din care motiv a fost imobilizat pe coridorul blocului, aplicându-i-se cătușele, fiind transportat la sectorul de poliție din str. Romană, 19/1.

Prin acțiunile nominalizate, inculpatul, fiind în exercițiul funcției, a acționat legal și nu a admis o depășire vădită a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând în conformitate cu prevederile legii.

Acuzarea nu a demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Conform art. 390 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii***, dacă ***fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii***.

Astfel, acțiunile incriminate inculpatului nu prezintă elementele infracțiunii de tratament inuman sau degradant, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal, nefiind dovedită în ședința de judecată.

3. Procurorul în Procuratura s. Rîșcani, mun. Chișinău, Dumitru Ștefîrța, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 900 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat, că vina inculpatului este dovedită prin declarațiile părții vătămate, a martorului Franțuz A., a raportului de expertiză medico-legală nr. 2820/D, din 16.11.2014, potrivit cărui la Franțuz I., fiind examinat medico - legal la 28.08.2013, au fost constatate echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng, excoriație la nivelul piciorului drept, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care se califică ca vătămare neînsemnată, care au o vechime de 3 zile și nu mai mult de 5 zile din momentul constatării acestora. Regiunile anatomice, unde au fost depistate leziunile corporale, sunt accesibile pentru mâna proprie, provocarea lor la cădere din poziția ortostatică este puțin probabilă. Luând în considerație localizarea multipolară a leziunilor corporale depistate, puteau fi aplicate minim 2 lovituri.

Partea vătămată a indicat că a fost agresat doar de inculpat.

Potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 917 a-2014, declarațiile victimei Franțuz I. poartă un caracter veridic, iar în rezultatul acțiunilor de pretinsă tortură, el a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, manifestată prin sentiment de inferioritate, dezamăgire, anxietate, revoltă internă și instabilitate emoțională. Constatările psihologice consemnate în privința lui Franțuz I. sunt în

concordanță cu pretinsa tortură, pe care o invocă numitul și ele sunt tipice unei reacții normale la stres, tabloul clinic psihologic este în corelație cu alegațiile numitului și nu poartă un caracter dubios. Astfel, s-a constatat cu certitudine, că declarațiile părții vătămate sunt veridice, nefiind determinat în acest sens din motive de răzbunare.

Versiunea inculpatului că a admis provocarea vătămarilor corporale părții vătămate în timpul imobilizării lui, nu coroborează cu specificul leziunilor provocate și anume echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng și excoriația la nivelul piciorului drept. Această versiune, nefiind susținută și de concluziile formate în raportul de expertiză medico - legală nr. 2820/D, potrivit căruia leziunile au fost provocate ca urmare a aplicării minim a 2 lovituri și în conformitate cu „Protocolul de la Istanbul”, sunt în corelație cu trauma suportată descrisă de partea vătămată.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit. În acest context, nici inculpatul și nici colegii săi de serviciu, care în circumstanțele incriminate acționau cu titlu oficial și în custodia căror s-a aflat partea vătămată, nu au invocat nici un argument plauzibil în susținerea versiunii invocate.

Acțiunile inculpatului, urmează a fi recalificate în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, excluzând calificativul incriminat, conținut în art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal - săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere, deoarece acesta este regăsit ca semn constitutiv al componentei de infracțiune prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal.

3.1. A declarat apel și partea vătămată Franțuz I., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50.000 lei.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a stabilit toate circumstanțele datorită căror i-au fost aplicate lovituri de către inculpat, astfel, maltratarea sa nefiind rezultatul nesupunerii și curmării acțiunilor huliganice. Cauzarea leziunilor corporale nu a fost produsă nici în momentul încătușării, dar mai târziu, în birou, unde era în imposibilitate să se apere, fiindu-i cauzate dureri fizice reale prin călcarea cu încălțăminte peste picioare, peste degetele de la picioare, fiind fără încălțăminte dar și cu lovituri în regiunea coastelor, instanța de fond făcând concluzii dubioase în acest sens.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Berdeu Sergiu a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 3 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Franțuz I., prejudiciul moral de 10.000 lei.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Instanța de apel, a constatat că la 25 august 2013, aproximativ orele 18.00, inculpatul Berdeu Sergiu, exercitând funcția de polițist – șofer al Batalionului de Reacționare Operativă a Direcției de poliție, mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere și acționând cu titlu oficial, reprezentând Ministerul Afacerilor Interne, aflându-se în incinta sectorului de poliție nr. 4 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, al Direcției Poliție, mun. Chișinău, cu sediul în mun. Chișinău, str. Romană, 19/1, depășindu-și atribuțiile de serviciu, fără careva temeieri legale, acționând intenționat, i-a aplicat lui Franțuz I. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, manifestate prin echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng, excoriație la nivelul piciorului drept.

Instanța de apel, a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat, că inspectorul de sector Gurău V. a solicitat ajutorul echipajului de poliție. La fața locului au depistat inspectorul de sector și pe Franțuz I., în stare de ebrietate vizibilă, agresiv, cu un obiect ascuțit în mână și care amenința inspectorul de sector cu răfuială fizică, îl numea necenzurat, încercând să-și agreneze în continuare soția. L-a somat în repetate rânduri, explicându-i că dacă nu se va subordona cerințelor legale, în conformitate cu Legea nr. 218, va fi nevoit să aplice mijloacele speciale și forța fizică, însă el a refuzat, opunând rezistență fizică cerințelor legale, din care motiv, în baza Legii nr. 218, a fost imobilizat pe coridorul blocului, aplicându-i-se cătușele. Fiind transportat cu automobilul de serviciu în sectorul de poliție, în biroul de serviciu a inspectorului de sector, i-au fost înlăturate cătușele. Franțuz I., în continuare se adresa necenzurat în adresa colaboratorilor și a soției sale, care inclusiv se afla în biroul de serviciu, și o amenința cu răfuiala fizică. A depus raportul pe cazul dat, după care în scurt timp, a plecat din incintă. În timpul imobilizării, părții vătămate puteau să-i fie cauzate careva vătămări, însă nu și în incinta sectorului de poliție. Au fost aplicate procedee de imobilizare a mâinilor la spate, deoarece partea vătămată prezenta pericol la acel moment pentru persoanele din jur. Nu poate explica leziunile prezente la partea vătămată, precum excoriația piciorul drept și în regiunea hemitoracelui, dar admite că teoretic acestea puteau să apară în urma reținerii.

Deși inculpatul nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin probele administrate la urmărirea penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

Astfel, partea vătămată Franțuz I. a declarat că în apartamentul său nu s-a lovit de careva obiecte, iar loviturile i-au fost aplicate de către inculpat în sectorul de poliție. În timpul reținerii nu a opus rezistență fizică colaboratorilor de poliție, deoarece i-au fost sucite mâinile la spate de către inculpat și încă un colaborator de poliție pe care nu-l cunoaște, pe motiv că era agresiv față de soție. Inculpatul i-a pus cătușele, motiv pentru care l-a înjurat. În birou a fost lovit de către inculpat în coaste, iar cu călcâiul a fost lovit în picior. L-a înjurat pe inculpat, deoarece îl lovea și i-a pus cătușele, inflamându-i-se mâna. Tot inculpatul i-a aplicat și gaz lacrimogen. Soția sa nu ține minte toate numele, din acest motiv probabil a încurcat familia Gurău cu Berdeu. Gazul lacrimogen a fost folosit în birou unde se aflau 4 persoane. Din cauza aplicării gazului lacrimogen, nu a putut vedea câte persoane au rămas în birou, însă a solicitat să i se scoată cătușele pentru a se spăla pe ochi.

Martorul Franțuz A. a declarat, că a chemat poliția, deoarece avea un conflict cu soțul său, Franțuz I. Până a fi dus la sectorul de poliție, soțul său nu avea leziuni pe corp. În sectorul de poliție soțul s-a aflat jumătate de oră și când a ieșit nu l-a văzut. A doua zi mergea șchiop și avea ceva la mână. În sectorul de poliție, a auzit soțul strigând „nu lovi, nu da, of piciorul, of mâna”. Când ea a intrat în sector, poliștii se purtau agresiv cu soțul ei, care era cu cătușele pe mâini, cu toate că se supunea cerințelor poliției. Soțul i-a spus că a fost lovit de Gurău V. Soțul i-a comunicat că a fost bătut de inculpat, însă nu i-a spus și numele, arătându-i mai târziu că cel care l-a bătut este inculpatul. Când a fost la Procuratura s. Rîșcani, soțul i l-a arătat pe inculpat. Nu i-a spus că a fost bătut de Gurău.

Martorul Gurău V. a declarat, că nu ține minte dacă în momentul încătușării lui Franțuz I., i-au fost cauzate leziuni, posibil da. În biroul de serviciu, inculpatul nu a aplicat forța fizică, însă partea vătămată avea un comportament agresiv.

Conform procesului – verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 24.10.2014, partea vătămată l-a recunoscut pe inculpat ca persoana care l-a maltratat.

Potrivit procesului - verbal de confruntare din 27.10.2014, între partea vătămată și bănuț, ambii și-au susținut declarațiile date anterior, iar partea vătămată a indicat că anume de Berdeu și doar de el a fost maltratat.

Prin procesul - verbal de confruntare din 24.12.2014, între partea vătămată și martorul Gurău V., ambii și-au susținut declarațiile anterioare.

Conform procesului – verbal de confruntare din 24.12.2014, între martorul A. Franțuz și martorul V. Gurău, ambii și-au susținut declarațiile anterioare.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 2820/D, din 16.11.2014, la Franțuz I., fiind examinat medico - legal la 28.08.2013, au fost constatate echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng, excoriație la nivelul piciorului drept, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care se califică ca vătămare neînsemnată, care au o vechime de 3 zile și nu mai mult de 5 zile din momentul constatării acestora. Regiunile anatomice, unde au fost depistate leziunile corporale, sunt accesibile pentru mâna proprie, provocarea lor la cădere din poziția ortostatică este puțin probabil. Luând în considerație localizarea multipolară a leziunilor corporale depistate, puteau fi aplicate minim 2 lovituri. În conformitate cu „Protocolul de la Istanbul” leziunile corporale sus menționate sunt în corelație cu trauma suportată: leziunea putea fi cauzată de trauma descrisă, dar nu reprezintă o formă specifică a acesteia și poate avea multe alte cauze.

Prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 917 a-2014, s-a constatat că gradul de dezvoltare intelectuală a victimei Franțuz I. corespunde normei de vârstă, studiilor căpătate și mediului în care s-a dezvoltat. Reieșind din caracterul, dezvoltarea psiho – fiziologică și intelectuală a cet. Franțuz I., declarațiile numitului poartă un caracter veridic. În rezultatul acțiunilor de pretinsa tortură, expertizatul a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, manifestată prin sentiment de inferioritate, dezamăgire, anxietate, revoltă internă și instabilitate emoțională. La momentul examinării, semne de consecințe ale traumei psihologice n-au fost depistate. Constatările psihologice consemnate în privința lui Franțuz I. sunt în concordanță cu pretinsa tortură, pe care o invocă numitul și ele sunt tipice unei reacții normale la stres. Tabloul clinic psihologic este în corelație cu alegațiile numitului și nu poartă un caracter dubios. Franțuz I., maladii psihice cronice nu suferă, prezintă dg: „Tulburare organică de personalitate”, fapt care este confirmat prin datele

anamnestice traumatismul cranio-cerebral suportat pe parcursul vieții, ce a condiționat dezvoltarea schimbărilor psiho – comportamentale de tip exploziv, fenomene cerebrastenice, însă particularitățile psihicului lui și gradul insuficienței intelectuale depistate la el nu sunt atât de pronunțate ca să-l lipsească de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale în momentul pretensei torturi, în perioada comiterii infracțiunii, victima a căreia el este, tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, se alia doar în stare de ebrietate alcoolică simplă, a putut înțelege corect caracterul acțiunilor îndreptate asupra lui și le poate reda. Actualmente tulburări cu semnificația psihiatrică – legală la el nu se depistează. În prezent este capabil să depună mărturie, să fie audiat în ședința judiciară. Pe marginea cazului dat poate depune declarații.

În baza probelor administrate, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului a fost dovedită integral, iar acțiunile lui urmează a fi recalificate în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, cu excluderea calificativului incriminat, conținut în art. 166¹ alin. (2), lit. e) Cod penal - săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere, deoarece acesta se regăsește ca semn constitutiv al componenței de infracțiune prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal.

Potrivit probelor indicate, și anume declarațiilor părții vătămate, raportului de expertiză medico-legală nr.2820/D și declarațiilor martorului Franțuz A., la 25 august 2013, aproximativ orele 18.00, inculpatul, aflându-se în incinta sectorului de poliție nr. 4 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, al Direcției Poliție, mun. Chișinău, cu sediul în mun. Chișinău, str. Romană 19/1, depășindu-și atribuțiile de serviciu, fără careva temeuri legale, acționând intenționat i-a aplicat cet. Franțuz I. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, soldate cu vătămări corporale neînsemnate.

Aplicarea de către inculpat a loviturilor în privința părții vătămate fără careva temeuri, se încadrează în infracțiunea prevăzută de art.166¹ Cod penal or, în cazul dat, a fost realizată latura obiectivă a infracțiunii incriminate prin aplicarea multiplelor lovituri lui Franțuz I., ce i-au cauzat dureri și suferințe fizice, acestea constituind o consecință directă a acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului.

Sunt eronate argumentele primei instanțe că, inculpatul fiind în exercițiul funcției, a acționat în conformitate cu normele de drept, or, potrivit art. 26 alin. (1), lit. a) al Legii cu privire la poliție, polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile.

Argumentele inculpatului că nu a fost aplicată violența fizică față de partea vătămată, sunt neprobate și combătute prin declarațiile părții vătămate, care a indicat că fiind dus la sectorul de poliție, în incinta unui birou i-au fost aplicate cătușele pe mâini la spate, i-a fost dat cu gaz lacrimogen în ochi, după care inculpatul a început să-l bată aplicându-i aproximativ 3 lovituri cu pumnul în regiunea spatelui după care alte două lovituri cu călcâiul în regiunea piciorului drept. La domiciliu nu a fost bătut, a fost bătut doar în incinta sectorului de poliție de către un polițist, în prezența altor 3 colaboratori de poliție.

Poziția inculpatului mai este combătută și prin declarațiile martorului Franțuz A. care a declarat că, aflându-se în coridorul inspectoratului de poliție, aproximativ

20 min., auzea strigătele soțului de durere și anume „nu-mi rupe mâna” și alte strigăte de durere, iar la întoarcerea soțului acasă, acesta i-a spus că a fost lovit în regiunea spatelui și a piciorului, ea s-a uitat pe spatele lui și a văzut pete de culoare roșie, fiind evident faptul că a fost lovit recent, la picioare nu s-a uitat, însă el i-a spus că îl doare piciorul drept și mergea greu, șchiopăta. Până a fi dus la sectorul de poliție, soțul nu avea careva vânătăi sau alte leziuni.

Totodată, vina inculpatului este dovedită și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 2820/D din 16.11.2013, conform căruia la Franțuz I. au fost constatate echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng, excoriație la nivelul piciorului drept, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care se califică ca vătămare neînsemnată, care au o vechime de 3 zile și nu mai mult de 5 zile din momentul constatării acestora. Regiunile anatomice, unde au fost depistate leziunile corporale, sunt accesibile pentru mâna proprie, provocarea lor la cădere din poziția ortostatică este puțin probabil. Luând în considerație localizarea multipolară a leziunilor corporale depistate, puteau a fi aplicate minim 2 lovituri. În conformitate cu „Protocolul de la Istanbul” leziunile corporale sus – menționate sunt în corelație cu trauma suportată: leziunea putea fi cauzată de trauma descrisă, dar nu reprezintă o formă specifică a acesteia și poate avea multe alte cauze.

Potrivit jurisprudenței CtEDO (*cauza Bulgaru vs Republica Moldova*), în cazul în care un individ este luat în custodia poliției, în stare de sănătate bună, dar la momentul eliberării se dovedește că i-au fost cauzate leziuni corporale ce au adus la dereglarea sănătății, este de datoria statului să dea o explicație plauzibilă cu privire la circumstanțele care au cauzat leziuni fizice, fiind obligat să investigheze cazul și să ofere explicații.

Astfel, sunt neveridice declarațiile martorului Gurău V., precum că s-a aflat permanent în biroul de serviciu și Franțuz I. nu a fost maltratat, or, acestea sunt date cu scopul de a-și proteja colegul de serviciu, deoarece ultimul fiind întrebat în cadrul urmăririi penale dacă în timp ce Franțuz I. se afla în biroul său de serviciu, era posibil ca acesta să fi rămas în birou doar cu colaboratorii de poliție care l-au adus, fără ca el să fie prezent în birou, martorul Gurău V. a declarat că nu ține minte.

Nu pot fi reținute concluziile instanței de fond, că partea vătămată a acționat din motive de răzbunare, or, acesta indică anume asupra inculpatului că l-a maltratat, nu și asupra celorlalți colaboratori de poliție implicați, inclusiv la colegul de serviciu al inculpatului, Șuncarșciuc V. și ofițerul de sector Gurău V., la inițiativa căruia a și fost solicitată intervenția inculpatului, cu care se cunoștea anterior incidentului și care l-a tras la răspundere contravențională. Partea vătămată însă indică echivoc că doar de către inculpat a fost agresat, care a fost determinat în acest sens de faptul că partea vătămată l-ar fi înjurat, circumstanțe care nu sunt negate nici de victimă, nici de inculpat.

Este de notat, că potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie, nr. 917 a-2014, declarațiile victimei Franțuz I. poartă un caracter veridic, iar în rezultatul acțiunilor de pretinsă tortură, expertizatul a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, manifestată prin sentiment de inferioritate, dezamăgire, anxietate, revoltă internă și instabilitate emoțională, constatările psihologice consemnate în privința lui, fiind în concordanță cu pretinsa tortură, pe care o invocă numitul, fiind tipice unei reacții normale la stres, tabloul clinic psihologic este în corelație cu alegațiile numitului și poartă un caracter dubios.

Astfel, declarațiile părții vătămate sunt veridice, nefiind determinate în acest sens de motive de răzbunare.

Versiunea inculpatului că a admis provocarea vătămarilor corporale părții vătămate în timpul imobilizării sale, nu coroborează cu specificul leziunilor provocate și anume echimoză cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng și excoriația la nivelul piciorului drept. Aceasta nefiind susținută nici de concluziile formulate în raportul de expertiză medico-legală nr. 2820/D, potrivit căruia leziunile au fost provocate ca urmare a aplicării minim a 2 lovituri.

Se mai reține că, potrivit prevederilor art. 10 alin. (3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la inițiativa acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit. Astfel, nici inculpatul și nici colegii săi de serviciu, care în circumstanțele incriminate acționau cu titlu oficial și în custodia cărora s-a aflat partea vătămată, nu au invocat nici un argument plauzibil în susținerea versiunii invocate.

În acest context, instanța de fond neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului, constatând eronat că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, or, probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate la cercetarea judecătorească au demonstrat incontestabil că Franțuz I. a fost maltratată de către inculpat, după cum rezultă din probele descrise și declarațiile martorilor audiați.

Inculpatul nemotivat invocă, că leziunile corporale i-au fost cauzate părții vătămate în timpul aplicării legale a forței fizice, nefiind atestat nici un indiciu în acest sens.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 4, 6, 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, că anterior nu a fost judecat, că se caracterizează pozitiv, că circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă fără izolare de societate.

5. Avocatul Alexandru Zmeu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a indicat, că nu a fost demonstrată cauzarea sub formă de tortură a leziunilor corporale lui Franțuz I. Contactul fizic între inculpat și partea vătămată a avut loc doar pe scara blocului. Astfel, prin acțiunile inculpatului nicidecum nu au fost depășite împuternicirile stabilite de Legea cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului nr. 320 din 27.12.2012 în momentul imobilizării lui Franțuz I.

Nici un martor nu a confirmat declarațiile părții vătămate, iar învinuirea adusă inculpatului poartă un caracter abstract și nefondat. Condamnarea sa este bazată pe declarații false, analiza nejustă a probelor acumulate și presupuneri. Instanța de apel și-a întemeiat decizia doar pe declarațiile părții vătămate, fără a atrage atenția la caracteristica eliberată pe numele lui Franțuz I. și comportamentul acestuia față de polițiști și familia sa.

Faptul, că Franțuz I. nu a fost bătut în incinta sectorului de poliție se confirmă prin cumulul de probe, și anume; raportul de expertiză medico-legală nr. 2829/D, unde la pct. 2 se menționează, că „*potrivit aspectului morfologic la momentul examinării medico-legale echimoza cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng....*”.

În urma confruntării, partea vătămată a declarat că stătea pe scaun, iar inculpatul stătea în partea dreaptă și cu cotul l-a lovit în partea dreaptă a spatelui.

Astfel, în urma analizei concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 2829/D și procesului – verbal de confruntare din 27.10.2014, se observă declarațiile false a lui Franțuz I., or potrivit declarațiilor acestuia leziunile corporale ar fi trebuit să existe pe partea stângă a spatelui său.

Martorul Franțuz A., a declarat că soțul i-a spus că Gurău V. l-a bătut. Instanța de apel nu a luat în considerare aceste declarații, menționând doar acele fragmente care incriminează inculpatul, iar cele care dovedesc contrariul au fost ignorate.

Instanța de apel, incorect a apreciat critic depozițiile martorilor Gurău V. și Șuncarșciuc A., după aprecierea instanței de apel, polițiștii fiind niște mincinoși.

Apariția leziunilor corporale depistate de medicul legist, teoretic ar fi putut să apară la partea vătămată în momentul curmării acțiunii violente și neadecvate a lui Franțuz I., folosindu-se de procedeele de luptă sambo, cu aplicarea forței fizice și mijloacele speciale, prin răsucirea mâinilor la spate și aplicarea cătușilor.

Mai mult, excoriația la nivelul piciorului drept ar fi putut să survină în timpul imobilizării, unde partea vătămată era descălțată, iar inculpatul încălțat în cizme. Echimoza cu excoriație la nivelul hemitoracelui stâng ar fi putut să apară tot în momentul imobilizării, care a avut loc la scară unde au fost mai multe obiecte.

Declarațiile inculpatului, martorilor Gurău V., Șuncarșciuc A. demonstrează nevinovăția lui Berdeu S.

Este neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, or, potrivit art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul material și cel moral, însă inculpatul nu a acționat față de partea vătămată în mod ilicit și cu vinovăție.

Cu toate că acuzarea în apel a solicitat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 900 u. c., iar partea vătămată nici nu s-a expus în privința pedepsei, instanța de apel a aplicat pedeapsa, fără a ține cont de prevederile art. 410 Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, nu sunt întrunite elementele infracțiunii și instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea

temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept și pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, nu sunt întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, or, apărarea nici nu a declarat apel pe caz, că dispozitivul hotărârii este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, care anume elemente ale infracțiunii nu au fost întrunite, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu sunt întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică

corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Franțuz I. și a martorului Franțuz A., procesului – verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, proceselor - verbale de confruntare, raportului de expertiză medico-legală nr. 2820/D, din 16.11.2014, a părții vătămate, raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 917 a-2014, că gradul de dezvoltare intelectuală a victimei Franțuz I. corespunde normei de vârstă, studiilor căpătate și mediului în care s-a dezvoltat. Reieșind din caracterul, dezvoltarea psiho – fiziologică și intelectuală a cet. Franțuz I., declarațiile numitului poartă un caracter veridic. În rezultatul acțiunilor de pretinsa tortură, expertizatul a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, manifestată prin sentiment de inferioritate, dezamăgire, anxietate, revoltă internă și instabilitate emoțională. La momentul examinării semne de consecințe ale traumei psihologice n-au fost depistate. Constatările psihologice consemnate în privința lui Franțuz I. sunt în concordanță cu pretinsa tortură, pe care o invocă numitul și ele sunt tipice unei reacții normale la stres. Tabloul clinic psihologic este în corelație cu alegațiile numitului și nu poartă un caracter dubios. Franțuz I., maladii psihice cronice nu suferă, prezintă dg: „Tulburare organică de personalitate”, fapt care este confirmat prin datele anamnestice traumatismul crinio-cerebral suportat pe parcursul vieții, ce a condiționat dezvoltarea schimbărilor psiho – comportamentale de tip exploziv, fenomene cerebrastenice, însă particularitățile psihicului lui și gradul insuficienței intelectuale depistate la el nu sunt atât de pronunțate ca să-l lipsească de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale în momentul pretinsei torturi, în perioada comiterii infracțiunii, victima a căreia el este, tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, se alia doar în stare de ebrietate alcoolică simplă, a putut înțelege corect caracterul acțiunilor îndreptate asupra lui și le poate reda. Actualmente tulburări cu semnificația psihiatrico – legală la el nu se depistează. În prezent este capabil să depună mărturii, să fie audiat în ședința judiciară. Pe marginea cazului dat poate depune declarații, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel și indicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării (*pct. 3.- 4. din decizie*).

Or, probele administrate, inclusiv cele nominalizate supra, dovedesc cu concludență că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (1) Cod penal.

În același timp, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului de către instanța de apel în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea acțiunii civile și stabilirea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 1423, 1398 alin. (1) Cod civil, conform cărora cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

În asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele administrate și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei și probelor administrate, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, și invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal (*pct. 5. din decizie*).

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, că instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Alexandru Zmeu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, în privința inculpatului Berdeu Sergiu Sergiu, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco